

GINT- BERG

BEDRE END I GAMLE DAGE

STEEN BLENDSTRUP

ALEKSANDER K / GUDMUND THAI

Det er ikke ufarligt at bedrive politisk satire i Danmark. På trods af, at det nærmest anses for en ære at blive revyoffer, så faldt det et politisk parti for brystet, at Jan Gintberg gjorde sig morsom på deres vegne på TV. Men det får ham ikke til at være mindre skarp i sit kommende one-man-show.

Havde Trump været komiker, ville han have været ret underholdende ... min opgave er at sige noget, som ikke alle i publikum synes er sjovt.

”

Du bliver nødt til at sætte dig ind i, hvad der foregår i verden og i medierne for at forstå humoren i den form for satire. Det skaber en god synergi; læs avisen, se Deadline – nyd humoren”

De fleste har det godt, hvis de bliver set i at have et vist mål af selvironi, siger Jan Gintberg. – Så er de en del af flokken. Men det var der altså nogen, der ikke syntes i forbindelse med mine to programmer om kommunalvalget ... - Jeg tager udgangspunkt i verden, og hvad jeg kan hidse mig op over. Fysikeren Stephen Hawking har sagt noget i retning af, at 'vi mister håbet, hvis vi ikke kan grine ad os selv'. Han har det meste af sit liv været paralyseret i hele kroppen bortset fra enkelte muskler i ansigtet, så han må jo vide, hvad han taler om. Jan oplever, at satiren har ændret sig i hans levetid. - God politisk satire er også god mediesatire, siger han. – I game dage kunne vi grine ad, at Per Hækkerup måske fik sig en over tørsten. Og så lavede vi en sketch om det. I dag spiller medierne og spindoktorerne en større rolle, så vi også må gøre grin med medierne. Der står vi på ryggen af Jon Stewart. Pointen er, at du bliver nødt til at sætte dig ind i, hvad der foregår i verden og i medierne for at forstå humoren i den form for satire. Det skaber en god synergi; læs avisen, se Deadline – nyd humoren.

Folkesjælens hospitalsklovn

Dermed er der en klar linje fra Jans kig på kommunalvalget – som vi ikke kunne undgå, da interviewet foregik 21. november – og hans nye show "Jan Gintberg reder verden". Den opmærksomme læser vil bemærke, at det er med ét d.

- Stand-up kan handle om hvad som helst, så længe der er folk i salen. Der sker så meget i verden; migrationsbølger, feminisme, manderollen og al den vrede, der bliver sluppet ud på de sociale medier. Det er jo nærmest

en massepsykose, at det hele går ad Helvede til.

- Min rolle som komiker er at være mere vanvittig end virkeligheden, men nu er virkeligheden mere vanvittig end komikeren. I en normal situation skal vi fungere som en ventil for publikums vrede. Nogle gange har jeg en holdning til et emne, men jeg ser det altid gennem et filter af 'sjovhed'. Så lad mig, den professionelle, få grinnet frem. Jeg skal være folkesjælens hospitalsklovn, så publikum bagefter kan gå ud og være lettede som efter et godt håndjob. I bogstavelig forstand: comic relief!

- De sociale medier har givet politikerne en platform for at sige hvad som helst. Jeg mener; hvis Trump havde været komiker, ville han have været ret underholdende!

Humor kan hægte publikum af

På mange måder bliver det nye show det mest udfordrende, han nogensinde har lavet. Han bevæger sig ud i et minefelt, hvor han simpelthen vil have svært ved at samle publikum om sig, men risikerer at træde nogle af dem over tærerne.

- Emne numero uno i dansk politik er blevet indvandring og muslimer. Det er der, der er størst potentiale for humor, men også størst risiko for at hægte en del af publikum af. Udgangspunktet for stand-up er, at det er noget personligt, at jeg kan sige 'kender I det at ...' Men samtidig skal der være en indignation. Min opgave er at sige noget, som ikke alle i publikum synes er sjovt! Jeg har kørt nogle prøveshows om materialet om migration, og det er svært.

- Men hør nu; vi ved ikke engang, hvad danskhed er, men bliver nødt til at lave et kanon ... og 'hygge' er nummer 5 på listen! Det er så let at køre grønthøsteren ind på den mark og høste humoren.

”

Du bliver nødt til at sætte dig ind i, hvad der foregår i verden og i medierne for at forstå humoren i den form for satire. Det skaber en god synergi; læs avisen, se Deadline – nyd humoren”

Fremtiden på kort og langt sigt

Det til trods er Jan Gintberg faktisk optimistisk. Nogle vil måske erindre, at han i et tidligere show vendte tilbage fra fremtiden, så den tror han da på.

- Om X milliarder år bliver vi brændt op af solen, og XX milliarder år kolliderer vores galakse med en anden, så på langt sigt er der ingen fremtid. På lidt kortere sigt siger – igen – Stephen Hawking 'let's get the Hell out' og lad os finde andre planeter. Fordi vi opbruger planetens ressourcer.
- På den anden side kan vi se, hvor meget vi har ændret vores holdning til rygning på bare ti år. Jeg kunne sidde til et møde som eneste ikke-ryger og kunne ikke engang få åbnet et vindue, for så fik rygerne træk. I dag må vi ikke engang ryge på matriklen! Så vi kan ændre ting.

- Deroppe, hvor jeg kommer fra, fyldte vi gamle grusgrave med skidt

og lort – i dag sorterer vi vores affald. Vi har sagt; vi kan gøre det bedre! Det kan godt være, at vi skal helt ned at vende, før vi viser vores 'ingenuity', vores opfindsomhed, hvor vi kan gøre fantastiske ting, hvis vi giver os selv lov til det! →

Verdensperspektiv frem for personlig helliggørelse

Mange tiltag kræver både en fælles beslutning og en individuel opbakning. Jan mener, at vi har et personligt ansvar – f.eks. for miljøet – men at vi skal lægge kræfterne, hvor det giver mening i et større perspektiv.

- Det giver mening for mig at sortere mit affald i dag, fordi det er nemt. Skulle jeg for nogle år siden have rendt rundt og samlet min nabos tomme dåser op, da der var langt til en container, så ville det ikke have nyttet. Vi skal ikke rende rundt som hovedløse

høns – redde et barn i Nepal, spise økologisk, købe skjorter uden klor.

Hvis det ikke hører med i en større sammenhæng, så er det bare personlig helliggørelse! Det hjælper ikke at holde kødløs dag i går og så være et pikhoved i dag! Hvis det skal batte, må vi gøre det sammen.

- Så der er mere mening i at presse på for en elbil-løsning, så Danmark kunne komme i førertrøjen som grøn nation igen. Det vil betyde mere i et verdensperspektiv. Vi har et ansvar for 'the greater good', og det kan vi løfte ved at samle vore unikke enheder i noget større og mere komplekst.

- Derfor skal vi lære vores børn at opføre sig ordentligt, så de ikke bliver

nogle mæglinger, men lærer at fungere sammen med andre. De skal have lyst til kollektivet – til samfundet. Det handler om frihed under ansvar. Vi skal ikke blande os i andre folks påklædning, ikke påtvinge andre vores holdninger, men fastholde det personlige ansvar.

Jan Gintberg smækker med røret

Så trods Stephen Hawkings advarsler synes Jan Gintberg, at det på mange måder går godt, og at det er blevet bedre end i gamle dage.

- I gamle – Matador – dage, var noget bedre, ja, men kun for nogle få. Der var stor forskel på rig og fattig. I dag er vi på mange måder rigere, tilgængeligheden af alt er blevet bedre, vi kan bade i inderhavnen i København. I gamle dage havde man selvfølgelig ikke det overforbrug, vi har i dag, hvor vi straks skal have den nyeste smartphone. Åh jo, der er en ting, der var bedre i gamle dage. Dengang kunne man smække røret på, sådan et solidt bakkelit-rør, der kunne tåle det. Det kan vi ikke længere ...

I mangel på solide bakkelittelefoner nøjes Jan Gintberg med at slukke for mobilen. I en branche hvor nogle er døde og mange andre er gået ned med stress, besluttede han sig for mange år siden til at sætte tempoet ned og finde ro med at sige nej.

- Jeg er meget bevidst om at passe på mig selv. Alt det der 'kan du lige det ene og det andet' holder ikke, når man har tre børn. Det holder kroppen ikke til ret længe. I dag holder jeg hele børnenes sommerferie – 6 uger – og holder fri hele januar måned ... altså når jeg ikke skal på turné som i år. Jeg er meget bevidst om, at jeg skal restituere. Jeg slukker simpelthen for telefonen. Det er 'the power of saying no'. Glæden ved at sige nej, bliver bare større – jeg ved, at jeg ikke går glip af noget. Sådan

oplevede jeg det jo før. At jeg skulle holde mig varm eller var bange for, at de ikke ville spørge mig igen, hvis jeg sagde nej.

Fritid med stram styring

Ro på hjemmefronten og en stram styring af forældreopgaverne - til tre børn mellem 8 og 20 - hjælper også. Familien får den tid, den skal have, fordi Jan mener, at vi kan bære de opgaver, som livet tildeler os.

- Nu er jeg velsignet med en hustru, som ikke er så karrieremindet som jeg. Eller; hun er jordemoder. Men hun kan justere, når det passer. Og så er hun vanvittigt effektiv, og når jeg er hjemme, så indgår jeg i systemet, den elektroniske kalender. Det er timet på minuttet! Vi ved altid, hvad hinanden gør hvornår.

Jan har aldrig gjort det til nogen hemmelighed, at hans ældste datter har Downs Syndrom. Han har tit beskrevet det som en gave, selv om det "ikke er a piece of cake".

- Det fylder da. Nu er hun jo ikke længere et barn, men en ung dame med vilje og temperament. I dag er udfordringen, hvor hun skal bo henne. Vi skal finde et bosted, hvor hun har det godt – men de seneste tre år har hun været på efterskole. Det har været en udebane, hvor hun har udviklet sig fra et specielt barn til en ung kvinde med specielle behov. Det kræver da planlægning, men det er nu den udfordring, der er blevet os givet. Og hvis man har muligheden, så gælder det om at 'step up'. Jeg må sige, at vi er heldige, at vi i det danske samfund har den grad af støtte i systemet, som vi har. På det område er vi i forhold til resten af verden et veludviklet land.

”

Vi skal ikke rende rundt som hovedløse høns – redde et barn i Nepal, spise økologisk, købe skjorter uden klor. Hvis det ikke hører med i en større sammenhæng, så er det bare personlig helliggørelse”

Blå Bog

Jan Gintberg

Den er god nok: Jan Gintberg er både uddannet landmand og har en bachelor i Jordbrugsvidenskab. Han begyndte imidlertid at fikle med stand-up i 1992 og fik sit gennembrud som en del af Casper Christensens "Tæskeholdet" på DR P3 i 1997. Sideløbende med soloshows og arbejde som stemme til adskillige tegnefilm har Jan været vært i utallige shows, gerne med satirisk tilsnit. Hans mest succesfulde har givetvis været formatet "På kanten", hvor han har været Udkantsdanmark rundt, men også har opsøgt arbejdspladser og senest den kommunalpolitiske scene. I indeværende år prøves det format på forskellige jobs, hvor folk har 'fingrene i den varme grød', som Jan siger, og til næste år er planen at udvide 'kanten' til danskere, der lever ude i Europa ("der er noget i mig, der altid har haft lyst til at være antropologen i hvid tropehat, der undersøger tingene").

Jan er gift med Nina Sepstrup.

Sammen har de tre børn.

”

Det kan godt være, at vi skal helt ned at vende, før vi viser vores 'ingenuity', vores opfindsomhed, hvor vi kan gøre fantastiske ting, hvis vi giver os selv lov til det”

RUNDT OM JAN GINTBERG/

Har du et nytårsforsæt?

Nej! Jeg har i nogle år holdt januar som alkoholfri måned ... men nu får vi se (ha ha).

Ville du være blevet en god landmand?

Nej! Jeg ville have været en elendig landmand og en elendig agronom. Det er forsynet, at jeg blev optaget i stand-up branchen.

Hvis ikke komiker (eller landmand) – hvad kunne en tredje vej have været for dig?

Da jeg var en 7-9 år gammel, drømte jeg om at blive motorcykelbetjent. Men ellers ville det nok være et eller andet med gøgl og skuespil. Eller underviser af en eller anden art.

Hvor drømmer du dig hen på ferie?

Min søn og jeg vil gerne på skitur, men ellers gerne noget lokalt frem for ud over landets grænser. Sommeren 2017 var vi på Bornholm. Men jeg vil gerne til New Zealand igen – der var jeg for 35 år siden. Eller Norge. Jeg er fascineret af bjerge.

Hvis du skulle have en kendingsmelodi, hvad skulle det så være?

”Smile” med Nat King Cole. Den er skrevet af Charlie Chaplin, men det er Nat, der synger den.

Du får jo kørt et par kilometer som omrejsende standupper: hvad er din drømmebil?

Den har jeg lige leaset! Jeg har haft en diskusprolaps og fik at vide, at jeg helst skulle sidde højere. Det gør jeg i min Volvo XC 90 med massagesæde.

Hvornår har du sidst skraldgrinet?

For nylig, hvor jeg så et gammelt show med Patton Oswalt. Og så var jeg inde og se et prøveshow med Melvin Kakooza, der vandt DM i stand-up sidste år. Han taler klingende århusiansk, men er oprindelig fra Uganda. Vi legede den der gamle leg med at klaske hinanden over fingrene – hans sorte og mine kridhvide. Af en eller anden grund var det sjovt.

Hvornår har du sidst fældet en tåre?

Det gør jeg tit. Jeg bliver tit rørt, når jeg ser en tegnefilm med en smuk morale – ”Inderst inde” for eksempel.

Du har været ude i alle kanter af Danmark: hvad er dit favoritsted?

Allinge på Nordbornholm – når der ikke er folkemøde. Så er der dejligt. Lidt dejligere end i Nexø, hvor jeg ellers har lavet show. Og så selvfølgelig i mit sommerhus i Rørvig.

Hvis du kunne ændre noget ved dig selv – hvad skulle det så være (og hvorfor)?

Jeg ville gerne slippe for smerten i venstre ben efter diskusprolapsen. Men ellers ville jeg ønske, jeg var mere vedholdende.

Hvad er dine spådom for 2018?

Det er da et godt spørgsmål ... Jeg tror vejrudsigterne bliver kortere. Jeg tror, vi har set toppen med vejrudsigter på 10 minutter – vi skal tilbage til halvandet minut!